

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercurea si Sambet'a, F6iea una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 . v. a. Pentru tieri externe 15 . sun. pe unu ann s6u 45 doidieceri, or 3 galbini si 3 doidieceri mon. sunat6ria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari s6u mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari

Nr. 30.

Braslovu, 14. Aprilie 1862.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Legile dietei Transilvane din 1848.

(Urmare din Nru trecut.)

„Cu multu este mai grea a incredint'a pe cititoru, cumca opusetiunea*) nici decumu nu este asia liberala precum se arata. S'aru cere ca cineva se locuesca in Ungari'a (si in Transilvani'a), si se fia cu mare luareaminte la totu firulu lucrariloru opusetiunii, asia precum este acela tiesutu, pentruc'a se p6ta judeca patriotismulu ei. Noi aici vomu produce numai cateva esemple din lucrarile mai noua ale dietei.

Eata si cateva esemple de ale lucrariloru dietale pregatit6rie de anulu 1848 asia precum l'amu avutu pe acela.

„De si in un'a din siedintiele se decret'a, cu majoritatea voturilor, ca nobilimea se ia parte la asia numit'a contributiune domestica (destinata pentru coperirea speselor din launtrulu tieri) alaturea cu nenobilia, totusi in cursulu desbateriloru se adeveri pe deplinu, cumca opusetiunea este multu mai egoistica decatu liberala; ca adica nu numai votara mai multi deputati conservativi pentru priimirea acestei contributiuni, ci cei liberali votara tocma in contra; eara candu veni la desbatere si asia dis'a contributiune militara, atunci se retrasera cu totii, lasandu a cad'e acea cestiune de mare insemnatate, adica lasandu ca se o plat'esca si in viitoriu totu numai nenobilia adica poporulu. Cee dreptu, barbatii din opusetiune cuventara prea frumosu dicund, ca voiescu a lua parte la t6te greutatile alaturea cu poporulu muncitoriu; eara candu veni la frangerea paniei, se al'esera abia cu priimirea contributiunii domestice, carea inse nu face nici a patr'a parte din greutatile cate p6ta poporulu, precum sunt robotele pe care le face la comitatu, facerea drumuriloru, tinererea de ostasi in cortelu, darea de recruti, de care t6te boierimea privilegiata este scutita, remanendu ca pe t6te acestea se le p6rte apasatulu poporu. Eata unde avea opusetiunea campu de a se arata liberala; ea inse se feri de a nu le atinge pe acestea nici macaru cu unu cuventu, ca si candu t6te acestea nu aru fi greutati, ca si candu sant'a dreptate nu ar cere, ca si boierulu se ia parte la t6te.“

„Nobilimea se nu stea nainte cu acea desvinuire, cumca dens'a la timpul de periculu are se puna in picior'e armata cu t6te cele trebuint6se; pentruc'a a. 1809 pe candu era batai'a cu Napoleonu, adeveri pe deplinu, catu de puçinu p6te ea se apere patri'a, poporulu si pe sine insasi. De aceea t6ta lumea stete la mirare candu audí, ca D. Kossuth, unulu din fruntasii opusetiunii cu ocaziunea desbateriloru asupra contributiunii domestice a disu, cumca numai nobilimii este a se multiami, cumca Ungari'a s'a facutu aceea ce este, cumca ea mai esista si ca nu s'a prefacutu de multu in Pasialicu turcescu ori in vreo tier'a filiala supusa la cor6n'a Françiei. Noi nu voimu a disput'a, de s'a facutu Ungari'a

aceea ce este prin nobilime s6u prin toti; a dice inse, ca numai nobilimea o aparase pentruc'a se nu devina pasialicu turcescu s6u vasalu Françiei, este o indrasnela 6rba si vedesce o trufia, curatu aristocratica a D. lui Kossuth.“

„Se vedemu acuma, cum sta treb'a si cu contributiunea domestica. Nobilimea se afla in posesiunea tuturor functioniloru publice, pentruc'a trage lefle din acea contributiune dupa placulu seu fara cea mai puçina inriurintia din partea acelora, pe carii mameleloru nu iau nascutu nobili. De aceea ar fi f6rte drept, ca acest'a contributiune se o plat'esca numai nobilia, eara nu ei alaturea cu tieranii. Eata deci, ca liberalismulu opusetiunii sciú pana unde se m6rga; elu se indestul'a a lua asupra'si numai o parte din acest'a contributiune, adica se arata atatu de gratiosa, incatu de acum inainte pe deregatorii, carii sunt esiti numai din sinulu nobilimii, ei va plati de impreuna cu nenobilia.“

Opusetiunea da mai mare insemnate greominteloru (gravaminibus) tieri, decatu propusetiuniloru regesci si se pare ca ea numai atunci se va apuca de acestea candu voru fi delaturate t6te greomintele (adica mai nici odata?) Acelea greominte se reducu la trei puncturi principale: Cumca Ungari'a nu are guberniu independinte responsaveru; ca cele patru tienuturi ale Transilvaniei inca nu se incorporara Ungariei; eara a treia — cestiunea Croatiei. Acestea doua din urma nu sunt de atat'a insemnatate, pentruc'a ele nu vatama interesele natiunii unguresci; preste acest'a cestiunea croatica este o amestecare nerusinata a opusetiunii in afacerile nationale si municipale din Croati'a, incatu ne prinde mirare, cum p6te incarc'a opusetiunea asupra'si o raspundere atata de grea, cum este si acest'a, perdiendu timpulu pretiosu cu amerunte si cu pretensiuni de natur'a acestora. Incatu pentruc'a independint'a si responsaveritatea guberniului, nu voimu a cercet'a, de se afla in Ungari'a vreo lege scrisa ori nescrisa pentruc'a responsaveritatea ministriloru intru intielesulu constitutiunii din Angli'a s6u din Françi'a. Din chaosulu legiloru si alu datineloru n6stre se potu scormoni ce e dreptu, cateva cuvinte pro si catra. Noi voimu numai a cerceta, deca opusetiunea este liberala atunci, candu cere a se pertrect'a in diet'a de acum greomintele tieri mai nainte unoru propusetiuni regesci, precumu sunt acestea de acuma. Cu ide'a de responsaveritatea ministriloru sunt legate unele lucrari premergator'e, pe care in Ungari'a inca nu le vedemu nicairi, precum sunt: Supunerea tuturoru la platirea de contributiune, la darea de recruti si — representarea intregulu poporu in dieta. In Ungari'a t6te greutatile statului le p6rta numai tieranulu, eara acesta nu este reprezentatu nici decum. Deci care este acela ce voiescu a trage pe guberniu la raspundere? Representantii celoru cincisute mii suflete, carii la greutatile statului nu concurgu nici macaru cu unu dinariu! Ore este cu dreptulu, ca cei 52 deputati ai nobililoru se si deprinda unu dreptu, carele se cuvine la 10 milione de supusi contribuenti si datatori de ostasi!“

*) Partita numita liberala din Transilvani'a era numai o parte constitutiva a celei din Ungari'a, ba unu numeru 6re care de membrii ai ei cu proprietati in ambele tieri, prin urmare oricandu e vorb'a de cea din Ungari'a, se intielege si cea din Transilvani'a.

(Va urma.)

Brasiovu. Cu multa condurere primiramu urmatorea scire trista:

„Jacobu Bolloga, consiliaru regesce de guberniu, in numele seu, alu celor cinci copii micuti ai sei: Eugenu, Valeriu, Anna, Alesandra si Mari'a Sidoni'a, alu socriloru sei Petru si Mari'a Badila si alu cumnatiloru sei Joanu si Mari'a Hannia si Joanu Badila, cu inima aduncu ranita, face toturoru amiciloru si cunoscutiloru sei preatrist'a incunoscintiare despre precurend'a perdere a neuitavei sale consorte respective mame, fiice, sorore si comnate ANNA nascuta BADILA, care in 9/21. Aprilie 1862 la 3 ore de demineta in alu treidiecelea anu alu etatei sale a repausatu in Domnulu.

Remasitiile pamentesci a le adormitei in Domnulu, Miercuri in 11/23. Apriliu 1862 la 3 ore dupa amediadi se voru asedia spre vecinica odichna in cemeteriulu gr. resarit. la port'a turnului din cas'a Nru 385 strad'a Urezului.

Sibiu, in 9/21. Aprilie 1862.

O datorintia santa catra multu stimat'a familia ne chiama si pe noi a condurea tristului acestu casu si a postramite in Domnulu reposatei vecinica pomenire.

R. Amploiatii in Ardealu. Asesorii la judecati, fiscalii, vice-fiscalii si notarii se afla acum prin tote comitatele si districtele denumiti. Intre toti se afla si 5 presiedinti de sedrie romani, eara 11 de alte nationalitati; 8 fiscali rom. si 10 de alte nat. Impregiurarea, ca fiscalii au dreptu se lucre si ca advocati, aperandu causele private, imbucura forte multu pe poporu, mai cu deosebire de aeolo, unde fiscalii sunt recunoscuti de barbati drepti si independenti, cari nu tragu cate 2 pei de pe sermanulu nepastuitu, cumu sunt dedati unii a crede, ca deca au ajunsu domni mari, tota lumea are a li se inchina cu plocone, — si a nu le trece pe dinainte. —

In septeman'a cea luminata ne adresamu catra numerosii nostri frati intrati prin oficie, ca repriviendu la timpurile din ainte de 48, cand poporul era ca fermecat, ca se nu mai vrea pe cutare jupanu de domnu in capui, decatu dintre apronii sei — se studieze asi atrage simpatiele poporului prin simtiulu de parinte dreptu si manuductoru intiept, prin purtarea de grigie de cultur'a lui, dupa cum ii dicteza unui fiacaruia obligamintea oficiului; — ca acesta va genera o renascere puternica a increderei, care lega mai vertosu de catu chitulu interesulu de interesu pentru orice timpuri, tronul si patria. 87 de atari oficiali din categoriele de susu dintre romani, pe lenga 90 de alte nationalitati in comitate si districte, afara de cei administrativi si mai subalterni, ne dau o frumoasa garantie, ca romanii nu voru inseta, ca pana acum, — de dereptate.

Multiamita Esc. Sale D. gubernatoriu de Crenneville si barbatiloru nostri de influentia la guberniu, cari, dupa cum suntemu bine informati, a para cu totii din tote poteriile causele cele drepte ale nostre. Scimu apoi, cui avemu a multiami mai multu, ca barbati nostri au aflu drapta consideratiune in ramur'a iustitiei. Scimu prea bine, si natiunea ei va fi recunoscatoriu D. vice-presiedinte gubernialu.

— Indesiertu se voru mai incerca acum capetele cele mari neodichnite a suspiciona pe cei nevinovati: indesiertu voru pune latiu spre a insiala pe poporulu nepreceptu la prevariatiuni, ca apoi se i pota infrica cu esecutiuni storse asuprale, ca judecatoriele voru cerceta tote machinatiunile fora privire la persone, seu ar trebui, ca se faca acesta fora priviri, — si asia poporul pote scapa de cel reu, deca judecatorii voru ave anim'a la loculu seu. (Ne amu bucura de o impartasire acurata a oficiantiloru de prin comitate si districte, atatu in administratiune catu si in justitia, ca se ne sierbesca de date statistice. —)

Amu mai dice, ca cu aceea, ca ni sa aplicatu barbati in oficie, anca nu ni sa inaintatu caus'a dreptului nationalu; ca anca totu acolo ne aflamu, unde eramu; asia e, inse consideratiunea acesta anca face unu pasu mare spre ajungerea si eluptarea dreptului, ce ne compete, chiaru si a dreptului de limba; ca-ce oficiantii romani nu voru uita a fi faptualminte premergatori si in caus'a acesta, si a castiga prin acesta stima si respectare siesi si dreptului seu de nationalitate coegala in fapta, ba putemu dice si mai multu, ca nu credemu, ca dupa atat'a experientia se mai fi remasu cineva nedesamagitu dintre noi. — Se fimu numai drepti, si romanulu ba si altii se voru pleca la acesta virtute preferinduo grandetiei celei partisane, inaintea carei numai spiritulu si interesulu casticu era prepondulu in cumpan'a dispensatiunei dreptatii. Scutulu poporului roman pote fi numai in manutienerea dreptatii de care elu inseteza de sute de ani. Potemu dara dice, ca ei sunt cei mai fericiti cari cei d'antaitu au primitu dela gubernulu Mai. Sale in comitate si districte misiu-

nea acesta de judecatori cu numerositatea mai estinsa, precandu inainte de acesta erau judecatorii de romani ca corbii cei albi de rari, ca si astadi in cele mai multe scaune sasesci, apoi si aceia mai retrasi si mai sfittiosi nu numai din interese personale, ci mai multu, pentruca vedea, ca o rundinica totu nu face primavera si in contra la doi neci Hercule nu cuteza. Asia Ddieu ve dee taria de vietia si de spiritulu si ve invésca cu tote virtutile dreptiloru judecatori, ca patri'a se atesteze viitorimei, cata dauna a resultatu pentru fericirea ei din eschiderea unui poporu atatu de lealu din staululu drepturiloru politice. — R.

Blasiu, 20. Aprilie. Ne pune la mirare, cumu de nisce corespondinti in „S. B.“ si „D. Z.“ se plangu, ca fratii sasi n'ar fi deajunsu representati la dicasteriele mai inalte, fara ca se probeze acesta cu vreo proportiune numerica si fara se atingea si aceea, ca catu de mai bine seu mai reu sunt representati romanii. Noi nu vremu a imputa nimenui, candu ne luamu ostenela a tramite acestea sire la publicitate; ci voim numai a le reflecta, ca, deca romanii in scaunele asia numite sasesci nu-su nici a 40 parte representati ca fratii Dloru, apoi celu mai mare dreptu l'aru ave romanii a se plange in contra unei asemeni representari. Elu inse astepta dupa cele asternute parintésca resolvare nu numai in deregatoriele provinciale, ci si in cerculu r. cancelarie aulice, unde vedemu, ca fratii sasi sunt prea bine representati cu 5 insi in ramulu de conceptu, 1 cons. aulicu, 1 cons. g., 1 cons. de curtea apelativa, 1 secr. aulicu, 1 concipistu; — fratii unguri cu 2 cons. aulici, 2 secretari aulici si 2 concipisti ad. 6, si romanii numai cu unu secretariu (si acum nou denumitulu concipistu L. Ciupe. R.) Cu tote acestea noi anca nu neam plansu in publicu; pentruca credemu, ca inalt'a curte, in consideratiunea giurstariloru relative nu ne va da uitarii umiltele nostre representatiuni din vera si din tomn'a anului trecut, neci ne va lasa indelungu asia de puçinu representati la aul'a r., ad. la pragurile maiestatiche, unde se cernu informatiunile sosite spre final'a decisiune. Din acestea pot vedé susu disii DD. corespondinti, pana incatu au altii mai multu cuventu a dori condemn'a si ecuitabili'a meritelor sale consideratiune, de care celu puçinu in sinulu loru n'aru fi se uite asia indelungatu. Noi inse totu asteptamu cu incredere in dreptulu simtiu alu barbatiloru de influentia, ca in scurtu vomu deveni mangaieti si intru cele oftate si dorite de susu, nam, quod differtur, non aufertur; apoi barbati abili avemu chiaru si in Vien'a, si n'avemu decatu a astepta cele cerute cu dreptu cuventu.

Clusiu. Se mai denumira la r. guberniu de secretariu Friedericu Wendler, burgmaistrulu din Clusiu si fostulu concipistu gub. Lud. de Pakey de secretariu onorariu; ear cont. Bela de Banffy la cererea s'a, se redica din postulu de secretariu onorariu.

AUSTRIA. Vien'a. Diurnalele Vieneze scriu ca se va face o reductiune in armat'a imperatesca.

— La cererea serbiloru, ca se li se conceda a tiené congresu pentru alegerea patriareului, respunse ministeriulu, ca nu e acumu timpulu acomodatu spre acesta. Ear in privint'a Voivodinei se crede, ca numai pe lunga despartirea celorlalte nationalitati s'ar pote concede, candu s'ar concede. — Serbii in totu casulu vreau a si da man'a cu magiarii, ca in casu de asia se si pota sustiené si unii supremati'a cea besericésca si ceilalti cea politicésca, mai vertosu deca Ungari'a, in casu ce ar fi strimtorata Austri'a in vreunu resboiu italianu, in pretiu de ajutoriu asupra italianiloru, siar recastiga concessiuni dela Austri'a. Asia precalculéza unii, cari vedu ca constitutiunea imperiala anca nu se mai faoe fapta petutindenea. Dar se voru face cu timpu tote.

— L.-M.-C. prinçu Alesandru de Hasia e menitu de urmatoriu printiului Windischgrätz la guvernarea fortulu federatiunei in Mainz.

— In Itali'a austriaca la Rovigo s'au inceputu in Martie a se adapta 4 metereze in forma de forturi ca celu dela Pastrengo radicatu in vera a. tr. spre a se intari lini'a apei Po.

— Calabb, famosulu furu postalu din Vien'a tupilise mai multu de 100 mii scrisori, dintre care primiramu si noi un'a lipita cu o siedula inscrista „Unterschlagen gewesen und nun zu Stande gebracht,“ adeca a fostu tupilata si acum s'a aflu. Unu vocabulariu pentru terminologi'a iuridica in limb'a romana trebui se remaie pana astadi nefolositu, tramisu dela 10. Augustu 1860, din caus'a acestei tupilari. —

Suntemu curiosi a audi ce pedépsa esemplara meritata se va dicta acestui furu publicu, care ajutá la inmultirea spselorulu statului cu o mancoria de 30 de mii fiorini deca nu mai multu.

— Scrisori din Vien'a vreau a sci, ca intre cancelari'a de

curte si inaltulu guberniu r. din Ardealu s'a inceputu a se pertractá caus'a locului pentru diet'a viitória, si ca guberniulu r. a propusu Sibiiulu de locu pentru dieta.

— Baussner, redact. dela „Ung. Nachr.“ e condamnatu la arestu de profosu pe 4 septemani si redact. dela „Magyar-Ország“ anca e chiamatu inaintea judecatii martiale. „S. Bote“ anca priimise o admonitiune si K. Közlöny in 16. asemenea, pentru starnirea antipatiei catra forma de guvernare de acum scl.

In Cracovi'a se insultá patrol'a cu aruncari de petri. Unu soldatu palitu pusca, ceilalti dupa ei, inse pe susu si fara comanda. Se arestase unu omu pentru ca cantá versuri oprite si acésta casiuná acestu casu.

— In Boemi'a si Galici'a nationalii, cu senatorii imperiali tienu consultatiuni, cá ce se mai intredrinda. —

Croatii in congreg. gen. din Agram decretara o representatiune la Maiestate, se céra deplina autonomia, conchiamarea dietei catu mai cnrundu, desfiintiarea direct. de finantie c. r. si asiediarea de sectiuni camerale lenga locutiinti'a loru cu inspectori vamali, desfiintiarea procuraturei finantiale, a perceptatelor, a esactoratului, a directiunei edile, a casselor provinciale, a directiunei politiene c. r. din Agram si Fiume, desfiintiarea gendarmeriei si in loculu acestora se se asiedie of. autonóme, ear' oficialii straini cu salariul de pe un anu se se spezeze. In Iurculu acesta au pasitu si alte comitate anca si din Ungari'a.

— Strosmaier, episcopulu si comitele supremu a abdisu de acestu oficiu, ceea ce casiuná multa superare.

— Comitétulu senatului imperialu in obiectulu finantiariu a asediatu bugetulu, facundu si puçina economia de vreo cateva sute de mii, dupa cum vomu vedé la timpu.

VARIETATI.

Naie'a austriaca cu tunuri, numita: „Cane de mare“ in dilele aceste a venitu inaintea Naupliei. — Cine se póta scapá din Naupli'a, face bine. — Multi din fugiti fura adusi inde-reptu si aruncati in prinsori. Acum se scrie din 20. Aprile, ca trupele regesci au intratu in fortulu Naupli'a; Grivas inse in fortulu Polamide, face pretinsiuni de speriatu, cá regele se le garanteze rangurile si lefele la capii revolutionari, altufelu nu se preda.

— Dómn'a princes'e de Meternichu, consórtea ambasadorului imperatescu la curtea din Parisu, a nascutu unu pruncu, la care Maiestatea Sa Franz Josefu avú indurare, a suscepe oficiulu de nasiu, si a denumitu pre baronulu de Hübner, de locutiitoriu la botezu.

— Starea senatatiei lui Omeru-Pasia este intru atatu de nesecura, in catu delaturarea lui dela suprem'a comanda a armatei de operatiune este fórte probavera.

— Dela Turinu se insciintiéza, cumca senatulu a determinatu a dá indereptu bunurile confiscate din cause politice, in principatulu Moden'a, la proprietarii loru de mai inainte. Prin aceast'a s'aru da si principelui de Moden'a insemnatórele sale bunuri indereptu.

Cestiunea polóna in parlamentulu Angliei. Inca prin telegrafu se insciintiá in foile nóstre, ca cas'a de susu din parlamentulu Angliei va luá la desbatere in sedinti'a din 25. Martiu a. c. sórtea de astadi a Poloniei. — Dupa cum vedemu, din acea siedintia, s'au asternutu mai multe petitiuni privitóre la numit'a cauza. — Celu ce a datu petitiunile in favórea polóniloru, a chiamatu luarea a minte atatu a casei asupra starei, in care se afla Poloni'a astadi, catu si a gubernului Angliei, déca principele Górcsacoffu a impartasitu Reginei de Britani'a not'a cerculare din 20. Mart.

La cercetarea cestiunei polóne nu se potu trece cu vederea, lucrarile cele fara de capu ale poloniloru din timpulu decaderei remnului loru, nici acea impregiurare, ca polonii in dilele loru cele bune, mergeau in tóta Europ'a, de se bateau pentru liberarea popóreloru de sub tirani'a subjugatoriloru. — Suferintiele cele multe si asupririle cele grele, ce le suferira polonii dela caderea remnului loru, si mai alesu dela revolutiunea din 1830 incóce, indémna si pe celu cu nim'a rece a simti o simpatia catra aceast'a natiune nenorocita. — Imperatulu Nicolau, adormitu in Domnulu apromise la congregatiunea din Vien'a, ca va stá cu polonii in o legatura constitutionalé. Inse din tóte acele apromisiuni n'a esitu nici una practica.

Unele din cantecele ce se latisera in anulu trecut in multe cetati ale Poloniei, au fostu intr'adeveru mai multu de catu nationale. Cu tóte aceste inse ceea ce pretindea imperatulu Nicolau, ca polonii resculanduse la 1830 siaru fi perdutu tóte drepturile, libertatile si privilegiile loru pentru totdeauna, nu se va implini nici odata. —

Mai ancólo intreaba oratorulu, ca ce s'a alesu din promisiunile lui Górcsacoffu? Pana acum nu s'a dusu nice un'a in esecutare. — Dupa aceea arata ca remnulu Poloniei dela impartirea cea din urma a fostu pururea pericolulu Europei si grea povara pentru imperati'a rúseasca. Multele strimtorari, neasuri si nevoi au pusu pe poloni la destula practica politica, in eatu dandulise acumu nesce concessiuni constitutionale, nu este nici o indoiéla, ca nu aru sci a se folosi de acele spre multumirea intregi Europei. —

— La gubernulu din Turinu domnesce o bucuria mare pentru o scire, ce a venitu dela Parisu; domnulu de Nigr'a, solulu lui Victoru Emanuel, la curtea din Tuilerii a scrisu: Imperatulu — a apromisu, ca va lucrá intr'acolo, cá Franciscu alu doile, se paraséca Rom'a si ea organizarei mai de parte a bandelor de Briganti in pamentulu romanu, se li se faca unu sfersitu. (In Nr. tr. la scirea acéstá in locu de inchide: cetesce deschide.)

— La frontierile intre Spani'a si Françia se confiscara bómbe Orsinice. Treisprediece ladi cu acestu materialu infernale erá se se strapórte la Françia; se descoperira inse la Mauleon (Basse Pyrenées) si se cuprinsera. Generalulu-comandantu de gendarmeria, care la aratarea veghiei de vama a pusu in lucrare confiscarea, s'a chiamatu la Parisu, spre a dá deocamdata raportu verbalu.

CRONICA STRAINA.

Din afara se scrie, ca la Duga avura turcii cu muntenegrenii o lupta de 6 óre in care remasera 630 muntenegrenii si insurginti morti, 1 senatoru si 1 serdariu, si turcii 353 morti intre cari 25 oficii si 1 maioru si 77 raniti intre cari 1 colonelu si unu oficiu. Reportulu Muntenegriniloru inse dice, ca turcii au caditu la 2500 insi. Omeru-Pasia tramise unu solu la Principele din Muntenegru Nicolae ou depesie. Cu sosirea primaverei s'a inversiunatu si lupt'a.

ROMANI'A. Pusetiunea present'a a lucrariloru camerei se oglindéza multu intr'o propunere a D. M. Cogalniceanulu, care dupa ce aratá neconsecintiele urmate pana acum, propune in siedinti'a din 19. Martiu, cá Principatele unite se se numésca Romani'a, cum decretá camer'a; flamurele si insemnele se fia aceleasi, monitorulu unulu, alu Romaniei, gendarmii si tóte se fia contopite in una. Adunarea esi sgomotósa in urm'a acestei propuneri si dupa o pausare de vr'o 4 óre in fine totu invinse partit'a conservativa cu Catargiu in frunte si propunerea D. Cogalniceanulu remase pe diosu. Publicamu acésta propunere, ca ea varsa lumina preste pusetiunea Romaniei.

Propunerea suna asia:

„Prin proclamatiunea catra Romani din 11. Dec. trecut, contrasemnata de ambele ministere din Bucuresti si din Iasi, Maria S'a Alesandru Joan I, a rostitu aceste nemuritóre cuvinte:

„Romani! Unirea este indeplinita; natiionalitatea romana este intemeiata! Acestu faptu maretu, doritu de generatiunile trecute, aclamatu de corpurile leginitóre, chiamatu cu caldura de noi, s'au recunoscutu de Inalta Pórta, de puterile garanti, si s'a inscrisu in datinele natiuniloru!... In dilele de 5 si 24. Januarius, ati depusu tóta a vóstra incredintiare in alesulu natiunii; ati intrunitu sperantiele vóstre intr'unu singuru domnu. Alesulu vostru ve da astadi o singura Romania.

Ve iubiti Patri'a; veti sci dar' a o intari. Se traiésca Romani'a!

Acésta sublima proclamatiune care realis'a eternele dorintie si trebuintie ale natiunii Romane, s'a comunicatu camerelor separate prin unu mesagiu vestitoriu despre intrunirea loru intr'o singura adunare in Bucuresti, si despre formarea antaiulu ministeriu alu Romaniei, pentru diu'a de 24. Januarius 1862. Atatu proclamatiunea catra Romani, catu si mesagiulu catra adunari, erau contrasemnate intre alti ministri si de onorabilulu d. Apostolu Arsachi, actualele ministru alu afaceriloru straine ale Romaniei!

La rostirea acestoru acte nationale si de multu asteptate, onorabilele d. Barba Catargiu, actualele presiedinte alu consiliului de ministri alu Romaniei a disu patrioticele cuvinte:

„Ceea ce Dumnedieu a unitu, ómenii se nu indresnéscá a mai desparti,“ si au sfarsitu frumosulu seu cuventu, strigundu: „Totalu pentru tíera, nimicu pentru noi! Se traiésca Romani'a!“

Atunci camer'a din Bucuresti a declarat in unanimitate ca: Tronulu Romaniei nu va mai puté fi sdrobitu de catu cu viéti'a a cinci milióne de Romani.

Nu mai puçinu entusiasta, nu mai puçinu unanima a fost camer'a din Iasi, in rostirea recunoscintiei pentru maretulu resultatu dobenditu. Ea a disu:

„Ingenuncendu inaintea Dumnedieului parintilor nostri, care nici odata nu ne a parasitu, si invocandu si de acum inainte puterniculu seu ajutoriu, adunarea saluta cu bucuria viitoria di de 24. Jan., acésta mare di, candu Romanii de dincóce si de dincolo de Milcovu 'si voru dá manele spre a nu se mai desparti candu Principatele voru form'a unu totulu, Romania, ce nu se va mai puté sfaramá decatu odata cu insasi sfaramarea natiunii nóstre.

„Radimandune in Mari'a Ta si in patriotismulu concetianilor nostri, in Bucuresci noi vomu face eterna unire a patriei si a natiunii!“

In diu'a de 24. Jan. trecut, Mari'a Sa Alesandru Joan I, aclamatu de tóta natiunea cá Domnu alu Romaniei, intrandu in mediuloculu parlamentulu romanu, a intaritu proclamatiunea sa din 11. Dec., si in faci'a natiunii a rostitu aceste cuvinte, nu mai puçinu domnesci, nu mai puçinu patriotice:

„Credintiosu misiunii ce mi-ati datu, cunoscundu statornic'a vointia a Romaniloru de a remanè pururea uniti, amu proclamatu atatu inaintea d.-v. catu si a natiunii, unirea definitiva a Principatelor; v'amu disu ca ea va fi, precum Romania o va dori si o va simti.“

Si dupa ce si'a aratatau program'a in privirea organizarii din intru a Romaniei, Domnulu a sfarsitu cu aceste cuvinte: „Romania de aici va fi un'a si nedespartita!“

Parlamentulu romanu s'a asociatu in unanimitate cu nobil'a si energic'a initiativa luata de Mari'a Sa Alesandru Joan I. Elu l'a proclamat de Domnu alu Romaniei, titlu cu care din diu'a de 11. Dec. fusese aclamatu de tóta natiunea dela Carpati si pana la marea négra!

Mesagiulu domnescu era subscrisu de domnulu presiedinte alu consiliulu care, in diu'a de 11. Dec., disese aceste cuvinte: „Ceea ce Dumnedieu a unitu, ómenii se nu indrasnesca a mai desparti!“ Mesagiulu era subscrisu de d. ministru alu afaceriloru straine, care contrasemnase si proclamatiunea prin care se dicea Romaniloru: „Domnulu vostru veda o Romania!“

In fiantia, cu primirea si cu impreuna votarea acestor ministri si a colegiloru sei, parlamentulu, in unanimitate a votatu Domnitoriulu o adresa in care ei dicea: „Proclamandu Unirea, cum pururea au voit-o Romanii, adeca neconditionata si definitiva, bine ai facutu Mari'a Ta, bine ai judecatu Mari'a Ta de simtirile si trebuintiele natiunii ce te-a pusu in capulu ei. Din diu'a proclamatiunii Mariei Tale, Unirea a devenitu unu faptu indeplinitu, si de acum, Romania este si va fi un'a si nedespartita! Pe acésta cale mantuitória, deschisa de Mari'a Ta, vei fi pururea urmatu de tóta natiunea; in mantienerea, in organizarea si in consolidarea Unirii patriei nóstre, Mari'a Ta ai totu dreptulu, si poti in tóta increderea a te radim'a pe concursulu unanimu si energicu alu adunarii si alu tieriei.

Si dupa conclusiunile raportorulu, adunarea a salutat pe fundatoriulu Unirii cu strigatulu de: „Se traiésca Alesandru Joan I, antaiulu Domnu alu Romaniei, un'a si nedespartita!“

Dela formarea ministeriulu intrunitu alu Romaniei, dela intrunirea Parlamentulu Romanu, dela unirea de jure a Principatelor intr'unu singuru statu, Romania, unirea ispravitá prin initiativa Domnului, sustienuta de ministrii sei, aprobata de reprezentantii natiunii, si salutata de tóta tiéra, dela 24. Jan. in sfarsitu sunt acumu doue lune, si anca Unirea nu este, nici cum a doritu-o Romanii, nici cum a proclamatu o Alesandru Joan I, nici cum a aclamatu-o Parlamentulu! Nu avemu anca decatu Principatele-Unite; si titlulu de Romania este unu titlu proscrisu din ordinantiele Domnesci, din actele oficiale. Romani! noi nu avemu dreptulu se ne numimu patri'a, Romania!

O incheiere a consiliulu de ministri si cercularie ministeriali ordinéza tuturor autoritatiloru, de dincóce si de dincolo de Milcovu, ca actele oficiale se nu pórte altu titlu decatu Principatele-Unite. Monitoriulu óstii, care in diu'a de 13 Febr. se intitula anca: „Diariu oficiale alu Romaniei,“ in diu'a de 16. Febr. nu se mai intitulá decatu: „Diariu oficiale alu óstii Romane,“ publicandu o ordine de di pe tóta óstea (Nr. 40) ca hartiile adresate ministeriulu se nu aiba de titlu decatu Principatele-Unite.

In siedinti'a din 28. Febr. Domnulu presiedinte alu consiliulu de ministrii, acelasi care, cá deputatu, in diu'a de 11. Decembre tr., a disu ca ceea ce Dumnedieu a unitu, ómenii nu voru indrasni a desparti, acelasi care, cá antaiulu ministru alu tronulu, in diu'a de 24. Jan., a contrasemnatu mesagiulu pentru fondarea statulu Romanu; totu acestasi, in faci'a Parlamentulu a declarat ca titlulu oficiale alu tieriei este numai de Principatele-Unite. Dar asia fiindu, ce deosebire este intre ordinea de lucruri federativa, fundata prin conventiunea din 7/19. Augustu 1858, si intre proclamatiunea din 11. Dec. anuntiandu unirea definitiva a Principatelor? Dara titlulu de Principatele-Unite, datu Moldovei si Munteniei, ocarmité de doue puteri esecutive si doue puteri legiuitórie, nu este negatiunea unirii acestor principate intr'unu singuru statu? Nu este insasi negatiunea nationalitatii Romane? Dara titlulu de Principatele-Unite, neurnatu de nici unu epitetu, de nici unu regime, nu are nici unu simtiu! Elu este unu nesimtiu geograficu si etnograficu; acestu titlu nu insemnéza nici tiéra, nici natiune! Elu refusa Moldovei titlulu de Romania, singurulu pentru care ea s'a priimitu a se lapedá de numele seu, cu care au avutu o personalitate politica, cu care si'a facutu o istoria! Principatele-Unite radica si tieriei de dincóce de Milcovu titlulu de Romania, titlulu subtu care ea s'a ilustratu in timpii lui Mircea si ai lui Mihaiu Vitézu, titlulu care l'a pastratu pana si Domnii regulamentari, nesfiinduse ei de a se numi in faci'a tieriei si a strainiloru: Domni a tóta tiér'a romanésca. Asia daru acestu titlu de Principatele-Unite refusa titlulu de Romania si tieriei ce pururea l'a purtatu, si tieriei care aspira dupa elu, si care, pentru cá se'lu dobandésca, a facutu si este otarita a face atatea sacrificie! Titlulu de Principatele-Unite, in capulu ordonantieloru domnesci sfasia si proclamatiunea din 11. Dec., si mesagiulu din 24. Jan., si adresele camerelor din Jasi si din Bucuresci si a Parlamentulu intrunitu; elu pune in indoiéla insasi unirea definitiva a Principatelor Romane. (Va urm'a.)

— Caus'a profesoriloru si a scóleloru din Jasi anca totu nu se decise, si in camera se propuse modificarea regulamentulu scolasticu, inainte de ce s'ar decide caus'a, cá asia se remana escusatu cneazulu Cantacuzinu. —

Nru 2056 civ. 1862.

EDICTU.

Dela sedri'a generale a districtulu Nascudu se face prin acést'a de comunu cunoscutu, cumca pe suplic'a Domnului advocatu Joane Hofgráff nomine Mathias Fuhrmann de pres. 11. Dec. 1861, Nru 2056 civ. spre acoperirea pretensiunei de 250 fl. v. a. si a speselor facute si urmande, s'a concesu licitarea esecutiva a realitatiloru esecutulu Leonte Butta dein Ilva mica, cari diacu pe campulu comunei Ilvamica si se cuprindu in partielele de pamentu sub Nru top. 166, 167, 439, 498, 1376, 1494, 1451, 2439, 2440, 2443, 2741, 3061, 3062, 3318, 3319, 3529, 3530, 3911, 3912, 3914, 3917 si 3918, deinpreuna cu cas'a si cu tóte unétele economiei, cari sunt pretiuite pe 630 fl. v. a. anca prin desfiantia a pretura a Rodnei cá judecatoria, si spre ducerea in deplinire a acestei licitatiuni s'a statoritu 2 termine pe 26. Maiu si pe 30. Juniu 1862, totudeaun'a la 10 óre inante de amédiedi in cancelari'a comunale in Ilva mica.

Voitorii de a licitá se incunoscintiazé despre acést'a cu acea adaugere, ca realitatiile de licitatu numai la alu 2-lea terminu se voru licitá sub pretiu si se voru dá la celu mai multu imbietoriu.

Conditiiunile de licitatiune se potu vedé si pana atunci in órele oficiose la sedri'a generale.

Totuodata se provóca toti aceia, cari cugeta a avé cascigatu ver'unu dreptu hipotecariu la realitatiile de licitatu, cá dreptulu lor cu atatu mai vertosu se'lu arate la subscris'a sedria generale, caci la deincontra numai siesi voru avé de a'si ascrie, déca impartianea baniloru esiti dein vendiare se va face fara conchiamarea lor, si déca densii voru fi eschisi dela impartasire dein aceea suma pana se va acoperi pretensiunea de mai susu.

Nascudu in 13. Martiu.

Dein siedinti'a sedriei generale a districtulu Nascudu.

2—3

Marcusiu, v.-notariu.

Cursurile la Bursa in 24. Aprilie 1862 stá asia:

	Baz. asc. op. kp.
Газині дпнергешті	6 28
Азгеврғә	132 15
London	133 10
Дпнергешті націонал	84 5
Облігаціе металіче екі де 5 %	70 25
Акціје банквзі	834
„ кредітсі	210 30